

תוכן עניינים

1	חלק א': כללי
1	שער א': צו המבחן מהות ומטרה
1	פרק א': מבוא
3	פרק ב': שירות המבחן וקצין המבחן
3	1. מבוא
3	2. שירות המבחן וקצין המבחן
4	3. שירות המבחן למבוגרים ולנוער
7	שער ב': מעמדו של עובד סוציאלי
7	פרק א': בית-המשפט ועובד סוציאלי
7	1. כללי
	2. יחסו האמביוולנטי של עובד סוציאלי (פקיד הסעד)
8	לביית-המשפט
9	3. תפקיד עובד סוציאלי (פקיד הסעד) אל מול מערכת המשפט
13	4. מעמדו המשפטי של עובד הסוציאלי (פקיד הסעד)
13	4.1 כללי
13	4.2 עובד סוציאלי (פקיד סעד) כיוזם הליכים בבית-המשפט
15	4.3 עובד סוציאלי (פקיד הסעד) בתפקידו כעד בבית-המשפט
17	5. סיכום
19	פרק ב': סמכויות חקירה
19	1. כללי
20	2. הבסיס החוקי לביצוע חקירה
20	2.1 נזקקים
23	2.2 קטינים וחוסים
24	2.3 מעונות
26	3. מידע מפי השמועה
26	4. חקירה בעקבות פניה
27	5. חקירה לשם הכנת תסקיר
27	6. חובת תיעוד
27	7. חיסיון
29	8. חיסיון - עובד סוציאלי
31	פרק ג': תסקיר
31	1. הגשת תסקירים לבית-משפט על-ידי עובד סוציאלי
33	2. סוגי תסקירים
34	3. תוכן התסקיר
35	4. דרכי טיפול מומלצות

36	5. הגשת התסקיר
36	6. התסקיר כ"חוות-דעת מומחה"
38	7. חקירה נגדית של עובד סוציאלי (פקיד סעד)
8	8. ערכו הראייתי של התסקיר ומידת השפעתו על החלטת בית-המשפט
40	9. טענות לתוכן התסקיר
42	10. חיסוי התסקיר
42	פרק ד': פקיד סעד (עובד סוציאלי) לחוק הסעד (סדרי דין בענייני קטינים, חולי נפש ונעדרים), התשט"ו-1955
45	1. כללי
45	2. מטרות ותפקידים של עובד סוציאלי (לסדרי דין)
47	3. חוק גיל הנישואין, התשי"ו-1950
47	4. חוק הסעד (סדרי דין)
47	5. סמכויותיו של עובד סוציאלי (פקיד הסעד) על-פי חוק הסעד (סדרי דין)
48	
65	חלק ב': שירות מבחן למבוגרים
65	שער א': קצין המבחן ותסקיר
65	פרק א': הדין
65	1. סעיף 37 עד 140 לחוק העונשין, התשל"ז-1977
67	2. פקודת המבחן (נוסח חדש), התשכ"ט-1969
74	3. תקנות המבחן (שירותי המבחן), התשי"ט-1959
79	4. תקנות המבחן (תסקיר קצין מבחן), התשס"ז-2006
80	5. אכרזת דרכי ענישה (תסקיר של קצין מבחן), התשכ"ד-1964
83	פרק ב': קצין המבחן והתסקיר
85	שער ב': מעצר לפני הגשת כתב אישום
85	פרק א': סמכות שופט וסדרי דין בבקשת מעצר
85	1. כללי
86	2. תוכן הבקשה
86	3. סמכות מקומית ועניינית
86	3.1 כללי
88	3.2 תמצית העובדות - סעיף 15(א)(1)(ב) לחוק המעצרים
89	3.3 עילת מעצר - סעיף 15(א)(1)(ג) לחוק המעצרים
89	4. עילות המעצר לפני הגשת כתב אישום
94	5. החומר הראייתי המצורף לבקשה
95	6. הדיון בבקשה
101	7. חלופת מעצר
103	פרק ב': עיון חוזר
103	1. כללי

104.....	2. סמכות בית-המשפט
105.....	3. תמצית הבקשה
105.....	3.1 כללי
105.....	3.2 העילה הראשונה - "עובדות חדשות"
105.....	3.3 העילה השנייה - "השתנו נסיבות"
106.....	3.4 עילה השלישית - עבר זמן ניכר מעת מתן ההחלטה
107.....	3.5 עילה הרביעית - "כרסום ראייתי"
107.....	4. סדר הדין
108.....	5. מועד הגשה
108.....	6. תוכן הבקשה
108.....	7. נוכחות בעלי הדין
110.....	8. הדיון בבקשה
110.....	9. סמכות המותב
110.....	10. עיכוב ביצוע שחרור
112.....	11. ערר
112.....	11.1 כללי
112.....	11.2 סמכות בית-המשפט
113.....	11.3 סדר הדין
113.....	11.4 תמצית הבקשה
113.....	11.5 מועד ההגשה
113.....	11.6 תוכן הבקשה
114.....	11.7 נוכחות בעלי הדין
114.....	11.8 הדיון בבקשה
114.....	11.9 סמכות המותב
114.....	11.10 הבדל בין עיון חוזר לערר
115.....	שער ג': מעצר לאחר הגשת כתב אישום
115.....	פרק א': מבוא
125.....	פרק ב': ראייה לכאורה
125.....	1. כללי
131.....	2. ראייה נסיבתית
133.....	3. מהימנות ראיות ועדים
135.....	4. עדות עד מדינה
135.....	5. עדות כבושה
136.....	6. דו"ח פעולה
136.....	7. חומר חסוי ועיון הנאשם/בא-כוחו בחומר החקירה
137.....	8. ראייה בלתי-קבילה
137.....	8.1 כללי
142.....	8.2 עדות מפי השמועה
142.....	9. עקבות נעליים וטביעת כף רגל

142.....	10. "אליבי" ו"טעות בזיהוי"
144.....	11. טביעת אצבע
146.....	12. תוספת של "סיוע", "חיזוק" ו"דבר מה"
146.....	12.1 כללי
147.....	12.2 הדוגלים בגישה כי אין לבדוק שאלת קיומה של תוספת
149.....	12.3 הדוגלים בגישה כי יש לבדוק שאלת קיומה של תוספת
150.....	12.4 סוכן משטרת
150.....	13. חוסר אמינותם של עד מדינה, סוכן משטרת
151.....	14. שינוי בעדותו של עד
157.....	15. תקיפת שוטרים
שער ד': מהותו של תסקיר מעצר על-פי סעיף 21א לחוק המעצרים - לפני הגשת כתב אישום ולאחריו	
159.....	פרק א': כללי
165.....	פרק ב': התסקיר בהלכה הפסוקה
165.....	1. חוקיותו ותקינותו של התסקיר - תקיפה רק במקרים חריגים
165.....	2. תוכנו של התסקיר - התנאים הקשים של המעצר כשיקול לחלופת מעצר
166.....	3. השתהות שירות המבחן בהגשת תסקיר מעצר
167.....	4. חלופת מעצר במוסד לגמילה - הזמנת תסקיר מעצר
168.....	5. מצב בריאותי לקוי
169.....	6. השלמת תסקיר
169.....	7. עברו וגילו של הנאשם ביחס להכנת תסקיר
170.....	8. קבלת המלצת קצין המבחן - השלמת לימודים
170.....	9. סטייה מהמלצה שלילית של שירות המבחן
171.....	10. אין מקום לשחרר את המשיב בשלב זה לחלופת מעצר או למעצר באזוק אלקטרוני, בטרם יוגש תסקיר שירות המבחן
171.....	11. שירות המבחן יערוך תסקיר לגבי המשיב 2 בגדרו תיבחן האפשרות לשחררו לחלופת מעצר
172.....	12. לא ניתן, לשחרר את המשיב לחלופת מעצר בלא קבלת תסקיר תחילה
174.....	174.....
177.....	פרק ג': מעצר בפיקוח אלקטרוני
177.....	1. כללי
190.....	2. גם אם לא נערך תסקיר ביחס לאיזה מהנאשמים האחרים שנקבע לגביהם מעצר בפיקוח אלקטרוני, עצם הפניה לתסקיר לא יכול שניתן יהיה לראות בה משום אפליה
190.....	3. הארכת מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני - אימתי?
196.....	4. הערר התקבל במובן זה שהדיון יוחזר לבית-המשפט המחוזי שיקבע את תנאי מעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני

5.	שינוי התנאים המגבילים בעניינו של המשיב וכדי הסרת הפיקוח האלקטרוני ושינוי מקום המעצר לבית בא-טור, אינו עולה בקנה אחד עם הערכת הסיכון השונה של שירות המבחן עד לתסקיר האחרון.. 200
6.	בקשה לעיון חוזר בתנאי מעצר אלקטרוני - קבלתה..... 206
7.	מהו הדין - במישור הדיוני ובמישור המהותי - כאשר קצין משטרה בכיר מציג לבית-המשפט חוות-דעת המתנגדת לפיקוח אלקטרוני במקום המוצע?..... 209
8.	קצין חקירות - לקיחת שוחד - גילוי בהפרת חובה - מרמה והפרת אמונים - קבלת נכסים שהושגו בפשע - שיבוש מהלכי משפט - הלבנת הון - המשיב יישאר במעצר בפיקוח אלקטרוני עד להכרעה בבקשה..... 218
9.	המעשים המיוחסים למשיב פוגעים פגיעה משמעותית בסדרי שלטון וממשל, וכי לאור התחכום, הנועזות והשיטתיות - עולה מסוכנותו של המשיב - נקודת האיזון - מעצר בפיקוח אלקטרוני..... 220
10.	עצור בתנאי איזוק אלקטרוני - נדחתה בקשה ליציאה לעבודה - לא קיימות נסיבות חריגות המצדיקות חריגה מהכלל..... 221
11.	שהיה במעצר בית עם איזוק אלקטרוני - נדחתה בקשה לפיחת "חלונות התאווררות" - אינה מצביעה על הצדקה של ממש..... 222
12.	הערר התקבל - לא ניתן להסיר את מסוכנות המשיב במעצר בפיקוח אלקטרוני..... 223
13.	בקשה למעצר עד תום ההליכים - אין לפסול לעת הזו בחינת האפשרות למעצר באיזוק אלקטרוני בתנאי "מעצר בית" מלא..... 224
14.	התקבלה בקשה למעצר עד תום ההליכים - לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור לחלופת מעצר או בדרך של מעצר בפיקוח אלקטרוני..... 226
15.	מעצר עד תום ההליכים - לא הוצעה חלופה אחרת ולפיכך לא ניתן לבחון בשלב זה אפשרות להעברתו של המשיב למעצר בפיקוח אלקטרוני..... 228
16.	מעצר המשיב בפיקוח אלקטרוני ואנושי ובתנאים מגבילים נוספים..... 230
17.	התקבלה בקשה למעצר עד תום ההליכים - לא ניתן בשלב זה להורות על השמת המשיב בפיקוח אלקטרוני..... 231
18.	לא נמצאה עילה להתערב בהחלטת הממונה להורות על הפסקת המעצר בתנאי פיקוח..... 233
19.	אין מקום לאשר את החלטת הממונה בדבר הפסקת המעצר בפיקוח אלקטרוני..... 234
20.	העליון מבהיר: משקלו של יום מעצר רגיל הוא כפול מזה של יום מעצר בפיקוח אלקטרוני..... 235

21. הוארך מעצרו של משיב 1 ב- 90 יום, תיקו של משיב 2 יוחזר למחוזי על-מנת לקבוע את תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני.....	237
22. הערר נדחה - אין בחלופת מעצר או במעצר בפיקוח אלקטרוני כדי לאיין את מסוכנותו של העורר.....	238
23. הערר נדחה - התקבלה בקשת המדינה - ככלל, מעצר תחת פיקוח אלקטרוני לא נועד לאפשר יציאה לעבודה.....	239
24. בית-משפט קיבל את הערר והורה כי העורר ישוחרר מן המעצר מאחורי סורג ובריח וייעצר במעצר בתנאים של איזוק אלקטרוני בבית השיך לדודו ולדודתו.....	241
25. הערר התקבל באופן חלקי - השבת עניינו של העורר לבית-המשפט המחוזי לצורך קבלת דיווח מאת מנהל הפיקוח האלקטרוני.....	242
26. הערר שהגישה המדינה על ההחלטה לעצור נאשם בעבירות נשק ורכוש בפיקוח אלקטרוני התקבל - נשקפת ממנו מסוכנות גבוהה.....	243
27. פיקוח אלקטרוני - חלופת מעצר.....	244
פרק ד': מעצר לאחר הגשת כתב אישום ותסקיר מעצר.....	247
1. שאלת ההמתנה הממושכת לתסקירי מעצר אינה חדשה ומאז הונהג ההסדר המאפשר קבלת תסקירים כאלה עם הוספת סעיף 21א לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, בשנת 1998, רבו המקרים שבהם פונים בתי-המשפט לקבל תסקיר.....	247
2. עיון חוזר.....	249
3. העדפת חוות-דעת של שירות המבחן על פני חוות-דעת פרטית.....	250
4. חסיון תסקיר המעצר - רשות לעיין.....	251
5. שינוי תנאים - המלצת שירות המבחן.....	259
6. בית-המשפט הגיע לכלל מסקנה כי לא בשלה העת להורות על ביטול גורף של תנאי השחרור. יחד-עם-זאת, בית-המשפט מצא להקל במעט את תנאי השחרור.....	261
7. בית-המשפט מצא להיעתר להמלצת השירות, אשר איזן היטב בין השיקולים השונים ובין היתר ציין את המוטיבציה הראשונית שהביע הנאשם לבחון את דפוסיו המכשילים במסגרת הליך טיפולי במסגרת השירות, תוך ששירות המבחן ציין כי הלה הופנה זה מכבר לקבוצה טיפולית ועתיד להשתלב בה בהקדם. בנסיבות אלו, בית-המשפט לא מצא לזקוף לחובתו של הנאשם, כי טרם שולב בהליך טיפולי במסגרת השירות.....	262
8. תסקיר המעצר נועד לשמש כעזר בידי בית-המשפט לעניין בחינת מסוכנות וטיב חלופות מעצר אפשריות.....	262
9. תסקיר שירות המבחן מול חוות-דעת פרטית.....	262
10. תסקיר - סמכות בית-הדין הצבאי.....	263
שער ה': ענישה ותסקיר מבחן.....	265
פרק א': הדין - סעיפים 37 עד 140 לחוק העונשין.....	265

269.....	פרק ב': פסק-דין של נאשם שהודה - סעיף 155 לחוק
189	פרק ג': תום ההליך הפלילי - פסק-הדין - סעיפים 181א עד 189 לחוק
273.....	פרק ד': גזר-הדין - התסקיר וסעיפים 190 עד 192א לחוק
283.....	1. יישומם של סעיפים 190 ו-191 לחוק
284.....	2. גילוי תסקיר לפני גזר-הדין
287.....	3. חסיון תוכן התסקיר
291.....	פרק ה': פסק-הדין - סעיפים 193 עד 196 לחוק
291.....	1. מבוא
292.....	2. הסברה על זכות הערעור
292.....	3. האם קיימת חובת הנמקה בגזר-הדין?
293.....	4. הסתמכות על תסקיר המעצר בעת גזירת העונש
	שער ו': צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור ללא הרשעה או ביטול הרשעה - סעיפים 192 ו-192א לחוק סדר הדין הפלילי
295.....	פרק א': מבוא
299.....	פרק ב': עיכוב ביצוע עבודות לתועלת הציבור שהוטלו על נאשם
301.....	פרק ג': גזר-דין ללא הרשעה או ביטול הרשעה - עבירות על חוק הגבלים עסקיים, התשמ"ח-1988
305.....	פרק ד': הימנעות או ביטול הרשעה - עבירות סמים
307.....	פרק ה': הימנעות או ביטול הרשעה - פריצות לרכב
309.....	פרק ו': הימנעות או ביטול מהרשעה - שוטר משמר הגבול
311.....	פרק ז': הימנעות או ביטול הרשעת שוטר
313.....	פרק ח': הימנעות או ביטול הרשעה - עבירת קבלת דבר במרמה
315.....	פרק ט': תכנון ובניה - הימנעות או ביטול הרשעה
321.....	פרק י': הימנעות או ביטול הרשעה - רואה חשבון
325.....	פרק י"א: הימנעות או ביטול הרשעה - עבירה של העסקת עובד זר ללא היתר
327.....	פרק י"ב: עבירות בעלות אופי כלכלי - הימנעות או ביטול הרשעה - שירות לטובת הציבור
329.....	פרק י"ג: גניבת רכב הימנעות מהרשעה - שעות לטובת הציבור
331.....	פרק י"ד: הפקרה
333.....	חלק ג': קטינים ומבחן
333.....	שער א': כללי
333.....	פרק א': מבוא
335.....	פרק ב': שיקום קטינים לאחר מאסר
335.....	1. כללי
336.....	2. שיקום קטינים בישראל המצב המשפטי והתפתחויות חדשות

337.....	3. החזקת קטינים במאסר ומאמצי שיקום
339.....	פרק ג': הדין
339.....	1. חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971
377.....	2. תקנות הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול) (תנאי החזקת קטינים במעון או במעון נעול), התשע"ד-2014
384.....	3. תקנות הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול) (נוסח הודעה לקטין חשוד על זכויותיו בטרם חקירתו), התשע"ג-2013
385.....	4. תקנות הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול) (קשר של קטין עצור עם בני משפחתו מדרגה ראשונה), התשע"ג-2013
387.....	5. תקנות הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול) (תנאי החזקת קטין במעצר או במאסר), התשע"ג-2012
391.....	פרק ד': תיקון 14 לחוק הנוער שפיטה, ענישה ודרכי טיפול, התשס"ח-2008 - המהפכה החקיקתית
395.....	פרק ה': הצעת חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול) (תיקון מסי 14), התשס"ו-2006 מיום 12.06.06 ודברי ההסבר
429.....	שער ב': הליכי מעצר של קטין וקצין מבחן
429.....	פרק א': הליכי מעצר של קטין לפני כתב אישום
433.....	פרק ב': מעצר קטין לאחר הגשת כתב אישום וקצין מבחן
439.....	פרק ג': סדרי הדין
445.....	פרק ד': מהותו של תסקיר מעצר על-פי סעיף 21א לחוק המעצרים - לפני הגשת כתב אישום ולאחריו
451.....	פרק ה': ההלכה הפסוקה - מעצר קטין לפני ואחרי הגשת כתב אישום - שירות המבחן וקצין המבחן
451.....	1. כללי
451.....	2. המקרה יוצא הדופן מצדיק מתן הזדמנות נוספת למשיב
452.....	3. קבלת תסקיר מעצר נוסף
452.....	4. הבקשה לא גילתה נימוק שבגינו יש להיעתר לה "בגלגול שלישי"
453.....	5. נדחה ערר - חלופת מעצר איננה 'תכנית כבקשתך'
454.....	6. שונו תנאי שחרורו של העורר למעצר-בית
455.....	7. התנאים המגבילים כחלק מהמעצר תחת פיקוח אלקטרוני הינם ראויים ומאוזנים
456.....	8. הבקשה לא העלתה שאלה אשר חורגת מעניינו הפרטני של המבקש
456.....	9. בשלה העת לשלוח את המשיב לתסקיר מעצר
457.....	10. הערר נדחה ובמקביל הוארך מעצרו של המשיב
458.....	11. אין בהארכת המעצר כדי למנוע מהמשיב להציע חלופת מעצר הולמת אשר תיבחן על-ידי שירות המבחן
458.....	12. יש מקום להורות על הארכת מעצרו של המשיב, אך יחד-עם-זאת גם להיענות לבקשה כי יוזמן בעניינו תסקיר מעצר עדכני

13.	יש להאריך את התנאים המגבילים של המבקש.....	459
14.	התקבלה בקשה להארכת מעצר תוך איזון בין האינטרס הציבורי לבין זכויות המשיבים.....	460
15.	לא חל שינוי נסיבות מהותי שיש בו כדי להטות את הכף להעדפתה של חלופת מעצר.....	461
16.	הארכת מעצרו של קטין המואשם בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה והחזקת סכין שלא כדין.....	461
17.	לאחר הגשת כתב האישום, נדרשים תנאים שונים למעצר העורר עד תום ההליכים.....	462
18.	התקבלה בקשה להארכת מעצר של קטין במעורב רצח בני הזוג דוואבשה ובנם התינוק במהלך ההצתה שבוצעה בכפר דומא.....	463
19.	המסוכנות הנשקפת מן המשיב, אינה ניתנת לאיון, בשלב זה, בחלופה כלשהיא.....	464
20.	התקבלה בקשה להארכת מעצר - באיזון בין ביטחון הציבור לבין חירותו של המשיב - לעת הזו בטחונו של הציבור גובר.....	465
21.	נעתרה בקשת המדינה - מאחר שבמהלכה של תקופת המעצר הקרובה צפויה פרשת התביעה להתקדם באופן משמעותי.....	466
22.	הכרעה לעניין חישוב תקופת מעצר "מעורבת" לנאשם קטין בהתאם להלכת טחימר.....	467
23.	אין מקום לאפשר למשיב לרצות את מעצרו בתנאי פיקוח אלקטרוני.....	468
24.	התקבלה בקשה להארכת מעצר - רף מסוכנות גבוה.....	468
25.	התקבלה בקשה להארכת מעצרו של נאשם ברצח.....	470
26.	התקבל ערר לחלופת מעצר באופן חלקי - יש לאפשר לעורר ניסיון נוסף למצוא אופק שיקומי.....	471
27.	התקבל ערר לשחרור העורר בכפוף לערביות.....	472
28.	התקבלה בקשת המדינה להארכת מעצרו של נאשם בעבירות שבוצעו כחלק מהתארגנות של פעילי ימין קיצוני.....	473
29.	הארכת מעצרו של קטין שדקר קטין אחר על רקע חוב כספי בסך 2,000 ש"ח.....	473
30.	בית-המשפט העליון האריך את מעצרו של נאשם קטין שהיה מעורב בפעולות "תג מחיר".....	474
31.	אין בכוחה של חלופת מעצר לאיין את המסוכנות הנשקפת מהנאשם.....	475
32.	התקבלה בקשה להארכת מעצר - ספק רב אם בנסיבות המקרה דן תצלח חלופה של מעון נעול.....	476
33.	מעצרו של העורר יוארך, אך שמו של המשיב יתווסף לרשימת ההמתנה.....	477

34. כל עוד לא חלפו 18 חודשי מעצר בפקוח אלקטרוני למן הגשת כתב האישום, אין צורך בהארכת מעצר.....	477
35. בית-המשפט העליון דחה בקשה להקלה בתנאי מעצרו של קטין שנאשם בקשירת קשר לביצוע פשע.....	478
36. קטינות אין משמעה חסינות ממעצר עד תום ההליכים.....	479
37. ישנה הצדקה להקלה מסויימת בעונשי המאסר שהוטלו.....	480
38. הארכת מעצרו של קטין שהתכוון לבצע יחד עם חברו פיגוע דקירה כלפי יהודים בירושלים.....	481
39. התקבלה בקשה להארכת מעצר - המסוכנות הגלומה במעשים, שנעשו מתוך מניע אידיאולוגי, היא ניכרת וברורה.....	482
40. הארכת מעצר לקטין המואשם בניסיון לרצח לאחר שדקר מספר אנשים ממוצא ערבי ברחוב.....	482
41. הארכת מעצרו של שני קטינים המואשמים בעבירות של הריגה, יידוי אבנים לעבר כלי רכב וחבלה חמורה.....	483
42. התקבלה בקשה להארכת מעצר - מסוכנות שחלופת מעצר תתקשה לאיין.....	484
43. הארכת מעצר לקטין בן 15 שהוגש נגדו כתב אישום בגין מעורבותו בקטטה בין משפחות בה נהרג אדם.....	485
44. דחיית ערר על ההחלטה לעצור עד תום ההליכים נער שדקר למוות נער אחר באמצעות מספריים - אין מקום במעון נעול.....	486
45. נדחתה בקשה לחלופת מעצר - מדובר בנער שטרם הגיע לגיל 17 ולו כבר יותר ממעורבות אחת בפלילים.....	487
46. התקבל בחלקו ערר על החלטה לעצור עד תום ההליכים קטין ערבי החשוד כי תכנן לדקור למוות יהודי.....	487
47. הארכת מעצר לנאשמים בבית-המשפט לנוער בעבירה של חבלה ופציעה בנסיבות מחמירות בצוותא חדא.....	488
48. התקבלה בקשת המדינה להאריך בפעם החמישית את מעצרו של קטין המואשם בביצוע עבירות אלימות.....	489
49. התקבלה בקשת הארכה של מעצרו לאחר 6 חודשים שבהם טרם החל למעשה ההליך העיקרי, לפיכך יש להידרש לבחינת חלופות אפשריות בתסקיר.....	490
50. נדחה ערר - לא עמדה חלופת מעצר שניתן לומר עליה כי היא הולמת את הנסיבות.....	491
51. נדחתה טענת העורר לפיה פקעו התנאים המגבילים לשחרורו בערובה.....	492
52. שחרורו של העורר למעצר בית מלא בבית דודו.....	493
53. מיצוי בדיקות חלופה בטרם הכרעה לכיוון מעצר.....	494
54. ההגבלות הספורות שנתרו על-כנן לגבי המשיבים הן מידתיות.....	495

55. התקבל בחלקו ערר - העוררים ישוחררו לחלופת מעצר בדמות מעצר בית מלא, מחוץ לאזור יהודה ושומרון..... 496

56. התקבלה בקשה להארכת מעצר אך יש מקום להתייחס לקצב שמיעת הראיות 497

57. האינטרס הציבורי בקבלת הבקשה גובר לנוכח מסוכנותו הברורה של המשיב 498

58. הערר נדחה - המשיב שוחרר לאלתר לחלופת המעצר 498

59. נדחה ערר - העורר לא הצליח להראות כי הפרשנות שהוא טוען לה נותנת מענה לקושי אמיתי המתגלה בחיי המעשה 499

שער ג': ענישה ודרכי טיפול - הדין **501**

פרק א': פקודת המבחן (נוסח חדש), התשכ"ט-1969 501

פרק ב': תקנות המבחן (שירותי המבחן), התשי"ט-1959 509

פרק ג': תקנות המבחן (תסקיר קצין מבחן), התשס"ז-2006 515

פרק ד': אכרזת דרכי ענישה (תסקיר של קצין מבחן), התשכ"ד-1964 517

פרק ה': סעיפים 21-49 לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971 519

פרק ו': תקנות הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול) (תנאי החזקת קטינים במעון או במעון נעול), התשע"ד-2014 533

פרק ז': תקנות הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול) (נוסח הודעה לקטין חשוד על זכויותיו בטרם חקירתו), התשע"ג-2013 541

פרק ח': תקנות הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול) (קשר של קטין עצור עם בני משפחתו מדרגה ראשונה), התשע"ג-2013 543

פרק ט': תקנות הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול) (תנאי החזקת קטין במעצר או במאסר), התשע"ג-2012 545

שער ד': חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971 - הדין, דברי הסבר ותמצית ההלכה הפסוקה **549**

פרק א': עקרונות כלליים - סעיפים 1 עד 1ג לחוק 549

1. הגדרות - סעיף 1 לחוק 549

2. עקרונות כלליים - סעיף 1א לחוק 551

3. זכות ההשתתפות של קטין לעניין החלטה לגביו - סעיף 1ב לחוק 551

4. קיום הליכים בשפתו של הקטין - סעיף 1ג לחוק 552

5. דברי הסבר לסעיפים 1א עד 1ג לחוק - זכויות הקטין 552

6. הגדרת קטין 552

7. הפחתה בסכום הפיצוי של מורשעים בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, הצתה, חבלה חמורה בנסיבות מחמירות וגרימת נזק לרכב במזיד על חומרת עונשם 553

8. העבירות המיוחסות לנאשם 1 בוצעו בהיותו קטין 554

9. הקלה בעונשו של קטין שיידה אבנים לעבר רכב בו נסעו נוסעים בעלי חזות יהודית.....	555
10. דחיית ערעורה של המדינה והותרתו בעינו של העונש שהוטל על י.ח.....	556
11. בית-משפט קיבל את הערעור והעמיד את עונש המאסר לריצוי בפועל על 15 חודשים.....	558
12. התקבל ערר בחלקו במובן זה שהתיק יוחזר לבית-המשפט המחוזי מרכז כדי שיבחן את האפשרות לשחרר את העורר ל"מעצר בית מלא".....	558
13. אין מקום למצות את מלוא חומרת הדין בעניינם של המערערים.....	559
14. ברירת המחדל בתיקי נוער תהיה לעולם אי-הרשעה ועל עמדה זו משפיע עם משקלו הנכבד - הליך השיקום אותו עבר הנאשם.....	560
פרק ב': בית-משפט לנוער - סעיף 2 עד 9 לחוק	561
1. הדין.....	561
2. הכשרתו המיוחדת של שופט כשופט נוער.....	563
3. קטינותו של נאשם מהווה גורם מרכזי בגזירת דינו.....	565
4. נוכח קטינותם של המערערים 2-4 בעת ביצוע מעשיהם, יש לתת משקל גדול יותר לשיקול השיקום בעניינם.....	565
5. כתב האישום צריך להידון בבית-המשפט לנוער.....	566
6. המחוקק ובתי-המשפט התאימו את ההליך הפלילי ל"מגבלת" קטינותו של הנאשם וזאת באמצעות הוראותיו של חוק הנוער.....	567
7. השיקולים לענישת בגיר בגין עבירות שביצע בהיותו קטין.....	568
8. העונש שהוטל על המערער ממצה את מידת הרחמים וההתחשבות בנסיבותיו הקשות.....	568
9. בית-משפט גזר על נאשם באונס קטינה בצד הנמוך ביותר של מתחם העונש ההולם.....	569
10. מחוזי אישר: קטין ששהה אצל משפחת אומנה חרדית יועבר לרשות אביו המוסלמי על-אף התנגדות האם.....	570
11. נדחה ברובו ערעורו של צעיר שביצע עבירת מין בהיותו קטין - ירצה 20 חודשי מאסר בפועל.....	571
פרק ג': חקירת עדים קטינים - סעיפים 9א עד 9ה לחוק	573
1. הדין.....	573
2. כללי.....	576
3. יש לפנות תחילה אל בית-המשפט לנוער בבקשה להסיר את איסור הפרסום החל על החומר המבוקש.....	576
4. התרת פרסום קלטת-שמע המתעדת את חקירתה של מתלוננת בעבירות מין בביהמ"ש לצורך שידורה בערוץ 10.....	577

פרק ד': חקירת חשודים, מעצר, שחרור והליכים שלפני המשפט - סעיפים 19 עד 13 לחוק..... 579

פרק ה': סדרי הדין - סעיפים 14 עד 23 לחוק..... 593

1. הדין 593

2. יחסי הגומלין בין הסמכויות המוקנות לבית-המשפט לפי חוק הנוער לבין אלה המעוגנות בדיני המעצרים..... 597

3. חיסיון של תסקיר 598

4. לא ניתן לומר איפוא כי ההחלטה שלא לסטות מהכלל הקבוע בחוק הנוער מגלה עילה להתערבות בית-משפט 607

5. נדחה ערעורו של מורשע בעבירות מין בקטינה שנידון ל- 14 שנות מאסר..... 608

6. הקלה בעונשו של מורשע בביצוע עבירות מין בקטין - 18 חודשי מאסר בפועל במקום 30..... 609

7. זיכוי של המערער מן האישום הראשון, במסגרתו הורשע בעבירה של מעשה מגונה בקטין שטרם מלאו לו ארבע עשרה, וקבלת ערעור המדינה באופן שעונש המאסר בפועל יועמד על שש שנים וחצי במקום חמש שנים..... 610

8. נדחתה טענה לאכיפה בררנית ביחס להעמדה לדין בגין עבירות שביצעו אנשים בהיותם קטינים, וזאת לאחר שנים רבות..... 611

9. בית-משפט נמנע מהרשעה של הנאשם שהיה כבן 18 חסר חודשיים בעת ביצוע העבירה..... 611

10. נאשם שביצע עבירות מין בהיותו קטין - הקלה של 4 שנים בעונש..... 612

11. לא נדרש, במקרה דנן, אישור של היועץ המשפטי לממשלה לתיקונו של כתב האישום..... 613

12. החמרה בעונשו של תושב ראס אל-עמוד שיידה אבנים ובקבוקי תבערה לעבר כוחות הבטחון - 40 חודשי מאסר 614

13. השיקולים הביטחוניים המשמעותיים שנפרסו גוברים במקרה זה על התועלת שתצמח להגנת הקטין מנוכחות אימו 615

14. חיפוש לא חוקי בגופו של קטין 616

15. נדחתה בקשת הצדדים לקצוב את משך הטיפול של הנאשם במעון - הנאשם יובא בפני ועדת אבחון כל שלוש שנים..... 617

פרק ו': עונשים ודרכי טיפול - סעיפים 24 עד 34 לחוק..... 619

1. הדין 619

2. עקרון היסוד בענישת קטין 625

3. מאזן בין הצורך בהרתעה ובהוקעת המעשים החמורים, לבין הרצון שלא לפגוע בשיקומו של המערער..... 626

4. התוצאה אינה חורגת מרף הענישה הנוהג והראוי בנסיבות העניין..... 626

5.	המרת עונש קטין בעונש מאסר מאחורי סורג ובריח	628
6.	הסמכות שלא להרשיע קטין, אשר ביצע עבירה פלילית	629
7.	לא נמצא ממש בטענת המערער כי המשיבה עשתה כל שלאל ידה כדי להביא לכך שמועד גזר-הדין ייקבע במועד שבו כבר ימלאו למערער 14 שנים	630
8.	נדחה ערעורו של צעיר תושב יו"ש שהתפרץ לבית בישוב בדרום הארץ וביצע עבירות מין ואיומים בילדה בת 11	631
9.	קטין שהורשע בעבירות מין, ברח לצרפת והוסגר לישראל - ירצה את יתר מאסרו מאחורי סורג ובריח במקום במעון נעול	632
10.	נדחה ערעור המדינה על החלטה שלא להרשיע קטינים שהודו ביידוי אבנים לעבר כלי רכב	633
11.	נדחו ערעורים הדדיים על גזר דינו של קטין שיידה בקבוק תבערה לעבר רכב פרטי שבו נסעו בני זוג וילדיהם הקטינים	633
12.	התקבל בחלקו ת ערעור המדינה, המשיבים הורשעו, אך לא הוחמר עונשם	634
13.	נדחה ערעור על גזר דינו של קטין שהורשע בעבירות תעבורה	635
14.	נדחה ערעורו של צעיר תושב יו"ש שהתפרץ לבית בישוב בדרום הארץ וביצע עבירות מין ואיומים בילדה בת 11	636
15.	נאשם שהורשע בהריגה - 18 חודשי מאסר בפועל	637
16.	בית-משפט לא הרשיע את הנאשם בעבירות המיוחסות לו ואימץ את המלצת שירות המבחן לנוער ולנקוט כנגד הנאשם בדרכי טיפול	638
17.	לבית-המשפט סמכות שבשיקול-דעת לפסוק הוצאות הגנה ופיצויים לזכותו של נאשם אשר בוטלו האישומים נגדו או שזוכה בדינו	639
18.	הקלה בעונשו של קטין שביצע עבירות מין באחותו שאף היא היתה קטינה	639
19.	13.5 שנות מאסר לקטין יליד 1988	641
20.	6 חודשי מאסר בפועל שירוצו בדרך של עבודות שירות לקטין יליד 1994	642
21.	עונש מאסר בפועל על נאשמים שהורשעו בהתפרעות, מעשי פזיזות או רשלנות, וניסיון תקיפת עובד ציבור בנסיבות מחמירות	643
22.	בית-משפט ממנע מהרשעת הנאשם בעבירות אותן ביצע והחליט לנקוט כלפי הנאשם בדרך טיפול, לפי סעיף 26 לחוק הנוער	643
23.	בית-משפט הרשיע את הנאשם תוך שביכר את שיקול השיקום	644
24.	הרשעה אך בשל חומרת העבירה, לצורך השגת הרתעה, עומדת בניגוד לעקרונות היסוד עליהם מושתתת עבודתו של בית-המשפט ובסתירה לחוק הנוער	645

25. הנאשם יחתום על התחייבות בסך 500 ש"ח כי יימנע במשך שנה אחת מביצוע עבירות אותן עבר.....	645
26. מעורבותם של צעירים/קטינים בפיגועים, בפרט אלה בהם נעשה שימוש בסכין - מאסר בפועל.....	646
27. לא נמצאו שמתקיימים חריגים המאפשרים או המצדיקים חריגה ממתחם הענישה, כגון שיקולי שיקום לנאשם - מאסר בפועל.....	647
28. המקרה אינו אותם מקרים חריגים שמצדיקים התערבות ערכאת ערעור.....	647
29. נדחו ערעורים הדדיים על גזר דינם של קטינים כבני 15-17 שיידו אבנים ובקבוקי תבערה לעבר כלי רכב שנסעו בכביש 66.....	648
30. העליון החמיר בעונשו של קטין לשעבר שהרג צעיר על רקע סכסוך במועדון באילת - ירצה 6 וחצי שנות מאסר בפועל.....	649
31. בית-משפט ביטל את הרשעתו של מורשע בסיוע לשוד חנות תכשיטים שביצע את העבירה בהיותו קטין - קיימים שיקולי שיקום המטים את הכף.....	650
32. נדחה ערעור - מערער 2 אינו לוקח אחריות או מביע חרטה, ואין לו הבנה ביחס למעשיו ולצרכיו.....	651
33. בית-המשפט העליון הקל בעונשם של קטינים שהורשעו בעבירות מין.....	652
34. נדחה ערעור המדינה על קולת עונשו של מורשע בביצוע מעשה סדום בקטין בן חמש.....	653
35. דחיית ערעור קטין שהורשע בעבירות מין על החלטת המחוזי להעבירו ממעון נעול למתקן כליאה.....	653
36. דחיית ערעור על הרשעתם וגזר דינם של שניים שהורשעו בחבלה בכוונה מחמירה בתגרה המונית.....	654
37. העליון הקל בעונשו של מורשע בעבירות מין באחותו הקטינה - ירצה 5.5 שנות מאסר במקום 7.....	655
38. נדחתה טענת המערער לפיה מדיניות הענישה בעבירות דומות נעה בין 18 ל- 36 חודשי מאסר בפועל.....	656
39. העליון דחה ערעור על גזר דינו של קטין שהורשע בביצוע עבירות מין באחיו הקטינים.....	657
40. "בגירים צעירים".....	658
41. הוחמר עונשו של צעיר שדקר אחרים ונמלט מהשוטר שבא לעוצרו - ירצה 12 חודשי מאסר חלף 7 חודשים.....	659
42. דחיית ערר על ההחלטה לעצור עד תום ההליכים נאשם שנטען כי יידה אבנים בכביש 6.....	659
43. נדחה ערעור - זימון הקטין על-ידי האב, שנתבקש להביאו לתחנה, היה כדין.....	660
44. הנאשם היה קרוב בעת ביצוע העבירות לתקופת היותו קטין.....	661

45. נדחה עררו של קטין העצור מסיבות ביטחוניות על מניעת המפגש בינו לבין עורך דינו.....	662
46. הנאשם, מפאת גילו הצעיר, לא יכול היה להבין עד תום את הפסול שבמעשיו ואת משמעותם.....	663
47. העליון הקל בעונשו של צעיר שבהיותו קטין פגע מינית באישון לילה באישה לקוית שמיעה ודיבור.....	664
48. תקופת אשפוזו של נאשם.....	664
49. גזר דינו של הצעיר שהרג בדקירות סכין את הנער נאור אטיאס - 14 שנות מאסר בפועל.....	665
50. נדחה ערעורו של קטין שהורשע בעבירות מין בבנות דודו הקטינות ונידון לשנת מאסר בפועל.....	666
51. גזר-דין ללא הרשעה לקטין.....	667
52. העונשים שהושתו על המערערים הקלו עד מאד עימם.....	667
53. 17 שנות מאסר נגזרו על מורשע בהריגתו של הנער אורגיל מואטי ז"ל.....	668
54. הקלה בעונשו של קטין שהורשע בביצוע מעשי סדום בבן דודו הקטין.....	669
55. החמרה בעונשו של מורשע בביצוע עבירות מין בקטינה כבת 14.....	670
56. בית-משפט גזר על הנאשם 8 חודשי מאסר בפועל תוך ששקל את סף בגירתו של הנאשם, היעדר קבלת אחריות מצידו, וחומרת המעשה.....	671
57. נדחה ערעור - המערער היה במרחק של כשנה מגיל הבגרות, אך לא היתה זו עבירתו הראשונה, ואף לא עבירתו האלימה הראשונה.....	672
58. העליון החמיר בעונשו של אחד הקטינים שהורשעו בהריגת הנער אורגיל מואטי ז"ל על רקע סכסוך כספי.....	673
59. בית-משפט העליון הקל בעונשם של שני מורשעים בחבלה בכוונה מחמירה בצוותא על רקע קטטה עם בן כפרם.....	674
60. דחיית ערר על החלטתו של בית-המשפט המחוזי לדחות את בקשת העורר לעיין באבחון הפסיכולוגי שנערך לו לצורך הכנתו של תסקיר מבחן במסגרת הליך מעצר.....	675
61. העליון: הופחת ב- 4 שנים עונשו של צעיר שהורשע בביצוע עבירות רצח וניסון לרצח - ירצה 21 שנים.....	676
62. המערער ביצע עבירת מין אלימה תוך שהיה על סף בגירות - הערעור נדחה.....	676
63. לא ניתן להימנע כליל מהטלת עונש מאסר לריצוי בפועל, לנוכח חומרת מעשיו של המערער והנזק הרב שגרם לקורבן העבירה.....	678
64. העליון: הופחת עונשו של מורשע בסיוע להריגה ל- 20 חודשי מאסר בפועל.....	678

65	קטין שדקר למוות צעיר שהגיע לביתו על רקע סכסוך בין אחיותיהם
679	נידון ל- 14 שנות מאסר בפועל
66	העונש שהושת על המערער בנסיבות לא מצדיק כשלעצמו
680	התערבות
681	פרק ז': החזקת קטינים במאסר - סעיפים 34ב עד 34ד לחוק
685	פרק ח': שחרור מוקדם ממעון - סעיפים 35 עד 37 לחוק
687	פרק ט': טיפול עוקב - סעיפים 38 עד 41 לחוק
689	פרק י': שונות - סעיפים 41א עד 49 לחוק
	חלק ד': רשות שיקום האסיר - שיקולי ועדת
	השחרורים
695	שער א': כללי
695	פרק א': מבוא
697	פרק ב': הרשות לשיקום האסיר
	שער ב': שיקולי ועדת השחרורים והרשות לשיקום
	האסיר
701	פרק א': שיקולי הוועדה - סעיף 9 לחוק
701	1. כללי
704	2. מסוכנות האסיר
713	3. ביצוען של עבירות על רקע אידיאולוגי
717	4. אי-תשלום פיצוי - סעיף 9(1) לחוק
730	5. תיקים תלויים ועומדים כנגד האסיר - סעיף 9(2) לחוק
732	6. הרשעותיו הקודמות של העותר - סעיף 9(3) לחוק
732	7. דיונים קודמים בוועדות בעניינו של האסיר - סעיף 9(4) לחוק
737	8. התנהגותו טובה של האסיר במהלך תקופת המאסר - סעיף 9(6)א לחוק
740	9. התנהגותו שלילית של האסיר במהלך תקופת המאסר - סעיף 9(6) לחוק
740	10. גילוי יחס חיובי מצד האסיר לעבודה ולצעדים שנקטו לשם שיקומו - סעיף 9(6)ב לחוק
743	11. בריחה מבית הסוהר או חזרה אליו שלא במועד - סעיף 9(6)ח לחוק
744	12. חוות-דעת על האסיר - סעיף 9(7) לחוק
744	13. חוות-דעת של הרשות לשיקום האסיר - סעיף 9(8) לחוק
746	14. עיקרון השוויון בין אסירים - שותפים לביצוע העבירה
746	15. חוות-דעת מב"ן
746	16. האם העובדה כי האסיר שוחרר מספר פעמים בשחרור מוקדם יכולה להוות נימוק לשחרורו שוב ממאסרו השישי?

17. התערבותו של בית-המשפט לעניינים מינהליים בהחלטת ועדת
 השחרורים 749

פרק ב': שיקולים נוספים להחלטת הוועדה - סעיף 10 לחוק. 753

פרק ג': שחרור אסיר הנושא מאסר בשל עבירת אלימות או מין בתוך
 המשפחה - סעיף 11 לחוק 757

פרק ד': שחרור אסיר הנושא מאסר בשל עבירת מין או הלוקה בנפשו -
 סעיף 12 לחוק. 767

פרק ה': תנאי השחרור - סעיף 13 לחוק. 781

פרק ו': רישיון למשוחרר על-תנאי - סעיף 14 לחוק 785

פרק ז': שינוי תנאי שחרור - סעיף 15 לחוק. 789